

Εαναφέρετε τους Γενικούς Διευθυντές (Θεοδόσης Τάσιος, Ομότιμος καθηγητής Ε.Μ.Π.)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : 17 Ιανουαρίου, 2006

Μας χρειάζεται μια εκστρατεία επαναμύησης στο αίσθημα της Ντροπής

1. Η σοβαροφάνεια είναι αμάρτημα θανάσιμον - αλλά κι ο δήθεν αυτοσαρκασμός του νεοέλληνας μου φαίνεται τελείως αποπροσανατολιστικός: Λ.χ. «Έλληνες είμαστε, τί περιμένεις;», «Δημόσια Διοίκηση, σου λέει!», και άλλα πολλά. Ετούτο μάλιστα το τελευταίο το υποτιμητικό, το λένε και τα κομματικά επιτελεία: Μόνο που, χάρις στο «αφηρημένο» ουσιαστικό (η Διοίκηση), κανένας δεν λέει το πράγμα με τ' όνομά-του («οι υπάλληλοι») - δέν θά 'ταν και κομματικώς σκόπιμο. Υποστηρίζω λοιπόν οτι με κάτι τέτοιες δήθεν φλεγματικές εκφράσεις, χαμογελάμε χαζοχαρούμενα - κι αφήνομε τα προβλήματα να διαιωνίζονται. Διότι δημόσιοι λειτουργοί *εξάαιρετοι* υπάρχουν, και σε σημαντικό ποσοστό. Μεγαλύτερο απ' το ποσοστό των αθλίων λουφαδόρων που τους συντηρούμε με τον νυχθήμερο μόχθο-μας εμείς οι άλλοι φορολογούμενοι. Βέβαια, το φαινόμενο του δημοσιοϋπαλληλικού υπερπληθυσμού είναι, όπως ξέρομε, στενά συνδεδεμένο με τις αμοιβές αφενός, και με την εσωτερική οργάνωση/αξιοποίηση/αξιολόγηση, αφετέρου. Αλλ' έχει εντωμεταξύ γίνει και σημαντική πρόοδος στον δημόσιο τομέα, αφού κι οι συνθήκες εργασίας βελτιώθηκαν, κι η μηχανογράφηση/λογισμητοποίηση βοήθησε - αλλά κι ο νόμος Πεπονή (καλή του ώρα) ανέκοψε κάπως τις στρατιές των προσκυνητών της κρατικής βυζομάννας.

2. Η αποδοτικότητα όμως της δημόσιας διοικητικής μηχανής (όπως άλλωστε και, κυρίως, της ιδιωτικής) εξαρτάται μεγάλως κι απ' τους **μπροστάρηδες** - τους διευθυντές και τους γενικούς διευθυντές. Την αλήθεια τούτη την υποπτευόμαστε, αλλά δέν την καλοπιστεύομε: Η στεγνή (ψευδοεπιστημονική) «ανάλυση» λέει οτι η απόδοση του προσωπικού εξαρτάται μονον α) απ' την εκπαίδευσή του, β) απ' τις αμοιβές του, και γ) απ' τα υλικοτεχνικά μέσα που του διαθέτομε. Αμ' δέ! Τα ίδια λέγαμε και για τους στρατούς - και είδαμε τί ρεζιλίκια πάθανε κάμποσες εκπαιδευμένες, καλοπληρωμένες και μηχανοκίνητες στρατιές. Ξεχάσαμε δηλαδή τον παράγοντα του «ηθικού»; Ναι - ξεχάσαμε παράγοντα καίριον και ανθρωπικότατον. Τί θα 'πεί όμως «το ηθικόν»;

α) Πρώτα-πρώτα, «ηθικόν» θα 'πεί «ηθική»: Οποιος λουφάρει, κλέβει τον μόχθο των άλλων που εργάζονται. Κι όποιος δωροδοκείται, κλέβει τα λεφτά των συμπολιτών

του. Αιδώς πιά. Μας χρειάζεται μια εκστρατεία επαναμύησης στο αίσθημα της Ντροπής. Και την περιμένω απ' τα συνδικαλιστικά σωματεία των εργαζομένων...

β) Δεύτερον, «ηθικόν» θα 'πεί οτι διαθέτομε κέφι για εργασία. Ναί, εργασία - κι όχι δουλειά. (Κάτω η ψυχαναλυτικώς διαφανέστατη παρερμηνεία της δουλειάς ως δουλείας). Πού θα βρούμε κι εμείς τον Καλβίνο-μας να μας οικειώσει ξανά με την ηδονή της εργασίας καθεαυτήν - ως δημιουργικής πραγμάτωσης του Είναι;

γ) Και τρίτον, «ηθικόν» θα 'πεί η γλύκα της συλλογικότητας, της συντροφικότητας - για την επιτυχία ενός κοινού σκοπού, και τον έπαινον του δήμου.

Και πώς θα τα δυναμώσομε ετούτα εδώ τα χαρακτηριστικά, αυτά που ξεφεύγουν απ' τη στεγνή περι αποδοτικότητα ανάλυση; Ο νούς-μας βέβαια στρέφεται προς τη Γενική Παιδεία, αυτήν που εκπορεύεται απ' όλους τους πόρους της κοινωνίας - την οικογένεια, το σχολείο, τον κοινωνικό περίγυρο, την τηλεόραση. Ναί. Οι στρατιές όμως των ήδη εργαζομένων στον δημόσιο τομέα δέν υπόκεινται πιά σε τέτοιες επιρροές.

3. Θέλω λοιπόν να θυμίσω μιαν άλλη (ξεχασμένη;) αλήθεια: Την τεράστια σημασία του **μπροστάρη** της Ομάδας - δηλαδή του Διευθυντή και του Γενικού Διευθυντή στην περίπτωση του δημόσιου τομέα. Μπροστάρη, πρώτον, με το παράδειγμά του. Η ψυχολογία (και η βιολογία ακόμη) μας διδάσκει την τεράστια κινητήρια δύναμη της μίμησης. Αλλ' ο Διευθυντής είναι ικανός να επηρεάσει την Ομάδα και με την έντεχνη χρήση του επαίνου και της ποινής - φτάνει να του ξαναδώσουμε τα δικαιώματα που του αφαιρέσαμε λαϊκίστικα. («Κάτω τα χέρια απ' τα ιερά καταχτημένα του εργαζόμενου»).

Καλά, και τους Διευθυντές ποιός θα τους φιλοτιμήσει/ελέγξει; Μα οι Γενικοί Διευθυντές! Οχι βέβαια ετούτοι οι σημερινοί, που έχουν τον τίτλο αλλά δέν έχουν πρακτικώς δικαιώματα. Οχι. Οι άλλοι. Εκείνες οι προσωπικότητες του δημοσίου βίου, τις οποίες προ εικοσαετίας τις κατάργησε η τότε Κυβέρνηση διοτι ήσαντε δεξιοί - κι οι περισσότεροι ήσαν, πράγματι. Και λοιπόν; Επρεπε να καταργηθεί ο ιστορικώς

και διεθνώς καταξιωμένος θεσμός των Γενικών Διευθυντών; Καταργήθηκε. Κι' όλες οι δικαιοδοσίες /εξουσίες/ευθύνες πήγαν στον... Γενικόν Γραμματέα. Εναν και εκλεκτόν. Και μονίμως πνιγμένον (κι αποκομμένον απ' τον υπαλληλικό περίγυρο), μέσα στη λαίλαπα των ειδικών θεμάτων - τα οποία τα αγνοεί συνήθως και τα μαθαίνει απ' τους άλλους, αντί να τα μαθαίνει στους άλλους!

Ετσι λοιπόν, ο μέσος δημόσιος υπάλληλος, ξέροντας ότι οι όμοιοί-του είναι προορισμένοι να υποταγούν στο εκάστοτε πλήθος των ξενόφερτων συμβούλων, ειδικών γραμματέων και γραφειοκενταύρων (τους οποίους αναγκαστικά κουβαλάει ο Γενικός Γραμματέας), αποεμπνέονται κι άλλο - αλλά και χάνουν τον ευεργετικό ηγετικό ρόλο των κατα τεκμήριον εκλεκτότερων «ομοίων» τους.

Λέω, λοιπόν, μήπως είναι τώρα ευκαιρία να επανέλθει ο θεσμός των Γενικών Διευθυντών με το παλαιότερο κύρος και τον παλαιότερον ρόλον, για να μπορέσει κι ο Γενικός Γραμματέας, απερίσπαστος, να περάσει την ουσιαστική πολιτική/επιτελική γραμμή - χωρίς ν' ανακατεύεται με τα πίτουρα;

Ποτέ δεν είν' αργά.

(Πηγή: "Το ΒΗΜΑ" 04/04/2004)